

بسم الله الرحمن الرحيم
د روسیې د گواښلو لپاره د انگلیس هڅې
(ژباړه)



خبر:

د انگلستان سالیسبوري ارام سلطنتي بناړگوتی د وروستیو دولتي ترورستي بریدونو له امله، چې په دغه هېواد کې وشول، د نړیوالو خبرونو سرټکی وگرځېد. د روس د پخواني جاسوس «سرجي اسکرپیل» او د هغه د لور «یولیا» مسمومېدو د روسیې او انگلیس تر منځ اوسنی خرابي اړیکې نورې هم خرابې کړې دي. د انگلیس صدر اعظم ترزامي روسیه د انگلیس پر خاوره پر تېري تورنه کړه او دغه هېواد د یوه سخت غچ پر اخیستلو گواښي، هغه وویل: «مور به هغه بې شرمانه هڅې ونه زغموو، چې زموږ په خاوره کې د خلکو د وژلو لامل کېږي. زموږ لپاره هېڅ ځواب د منلو نه دی. مور دا کړنه د انگلیس پر ضد د روسیې د ځواکونو غیر قانوني استفاده بولو» خو په حقیقت کې انگلیس د خپلو څرگندونو خلاف د روسیې د زیانمنولو لپاره کوم کار نه شي کولی.

تبصره:

د سړې جگړې په وخت کې انگلیس د غربي پانگوالی په اډه کې د شرق کمونیستي بلوک پر ضد و. جاسوسي، هستوي او تر بحر لاندې مشهورې سلاوې د دغو دواړو هېوادونو تر منځ د پیژندگلوی اړیکې وې.

له روسیې سره د انگلیس اړیکې د پخواني شوروي اتحاديې په له منځه تلو سره ښې شوې، خو کله چې ولادیمیر پوتین د ۲۰۰۰م په لومړۍ لسبزه کې واک ته ورسېد او روسیې بیا په قدرت کې خپله اغیزمنتیا پیل کړه، دا اړیکې خرابې شوې. د پوتین له لوري د قدرت د ټینګښت پر مهال، «کې جې بی (د شوروي کمونیزم

د اتحادیې مخفي پولیس)» له کریملین سره ونښتل، هغوی باور درلود، چې د کي جي بي د قدرت اوج پای ته رسېدلی او د پوتین دوره د روسیې د تاریخ یوه بله اوږده او پرېښانه دوره ده. کریملین دغه ماموران له یو اخطار وروسته، چې له سیاست څخه لرې اوسئ، یو په بل پسې له خپلې لارې لرې کړل. پوتین تر ۲۰۰۳م پورې خپل حکومت ټینګ کړ او د کي جي بي ماموران یې د روسیې له سیاست څخه بهر د یوه ټولي په توګه ځنډې ته کړل.

انګلیس د روسیې د سیاسي موخو لپاره یو پټځای شو. «ولادیمیر ګسنیسکي» او «بوریس بریزوفسکي» دواړه له روسیې څخه لندن ته وتښتېدل. نور ماموران لکه: رومان ابراموویچ د کریملین تر څارني لاندې او له سیاست څخه بیرون پاتې شول. د کي جي بي یو شمېر پخواني ماموران، چې پر کریملین یې نیوکه کړي وه، انګلستان ته پناه یوړه. «سیرګي اسکرپال» چې اوس د مسمومیت له امله ومړ، د روسیې د نظامي استخباراتي اژانس (GRU) د برخې رسمي کارکوونکی و، چې په 1995م کي یې د انګلیس د استخباراتو M16 لپاره په پټه کار پیل کړی و. هغه په 2004م کي د خیانت په تور تبعید او ونیول شو. په پای کي اسکرپال په 2010م کي د بند د نیمایي مودې له تېرولو وروسته له هغه ځایه راووت. د امریکا فدرال پولیسو «اف بي ای» یو شمېر غیر فعال روسي ماموران په امریکا کي نیولي وو. سړي جګړې ته ورته په یوه صحنه کي اسکرپال د وین اتریش په هوایي ډګر کي له هغوی سره تبادله شو او غیر فعال ماموران مسکو ته ولاړل؛ خو د اسکرپال موخه په انګلیس کي سانسوري وه.

ایا د اسکرپال خیانت په تېرو لسيزو کي دومره جدي ګڼل شوی، چې نن یې مرګ توجیه کړي؟ په 2006م کي د روسیې په واک کي و، خو مړ یې نه کړ. په وروستیو کلونو کي د زیاتو قتلونو په سرته رسولو او د جاسوسی د سوابقو په لرلو سره سره دیارلس کاله بند یو ناچیزه حکم دی. نو ځکه اسکرپال ته زهر ورکول د خیانت له امله نه؛ بلکي د نورو دلیلونو له امله و.

په روسیه او له دغه هېواده دباندې د کریملین مخالفین ورو ورو ووژل شول. د دغو عملیاتو ډېری، په ځانګړي توګه د اناپالیتکوسیکا په نامه د ژورنالېست او د FSB (لېتوینینکو) د رسمي مامور وژنه قصدي طرحه شوې وه. د پېښې په ځای کي د لیتوینینکو په جسد کي د ۲۱۰ پولوتونیم د رادیو اکتیف ایزوتوپ له موجودیت څخه داسې ښکاري، چې عاملینو له ځانه یوه نښه پرېښې ده. د افرادو د وژولو لپاره نورې پټې لارې هم شته چې ډېری وخت روسیه ترې کټه اخلي. نو ځکه په ماهرانه ډول د داسې وسایلو له استفادې، سخته نه ده چې دې پایلې ته ورسېږو، چې کریملین په قصدي ډول غوښتل په ډاګه کړي چې د لیتوینینکو د وژلو مسوول دی. همدارنګه پر اسکرپال باندې په برید کي له کمیابو زهري او عصبي ګاز څخه استفاده هم قصدي وه او د روسانو د یوې بلې نښانې د پرېښودلو بېلګه ده.

په غرب کي د دې معاملې په ادامي سره روسیه غواړي خپلو استخباراتي افسرانو ته وښيي چې له روسیې سره خیانت یو لوی خیانت دی. دومره چې ان که کارکوونکي یې له روسیې څخه بهر هم ولاړ شي د غربي اطلاعاتو اژانسونه هم نه شي کولی چې له دوی څخه ساتنه وکړي، ځکه د روسیې اوږد او ځواکمن استخباراتي لاس به ورسېږي او دوی او کورنۍ به یې ووژني.

انګلیس یې هېواد ته تر اوسه د دې ډلې د ناروا پیسو په راتلو خوښ و. هغوی د لویو پروژو بودیجه تمويل کړه، د کلیدي املاک سکتور یې بیا جوړ او له سیاسي حزبونو سره یې په مېلېونونو مرسته وکړه. د روسیې پیغام هغو ته چې د دوی تبعید شویو ته د امن ځای د برابرولو قصد لري، له دې څخه زیات برېډونه دي.

انگليس بايد اوس پر بکړه وکړي چې هغه ناروا پيسې ورته مهمې دي چې له روسيې څخه ورته راځي که په سرکونو کې د «کې جي بي» د مامورانو جسدونه.

د حزب التحرير مرکزي مطبوعاتي دفتر لپاره

ليکوال: عدنان خان

۱۴۳۹ هـ.ق، د رجب ۲مه

۲۰۱۸ م، د مارچ ۲۰مه

ژباړن: بشارت